

Előfizetési árak:

Helyben:
Egy évre 6 korona.
Félévre 3
Vidékre:
Egy évre 12 korona.
Félévre 6
Egyes szám ára 1 kr.
(2 fillér.)

DEBRECZENI FRISS UJSÁG

Megjelenik:
mindennap
hétfőn és ünnep után
való napon is.
Hirdetések díjszabás
szerint.
Egyes szám ára 1 kr.
(2 fillér.)

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség: Kossuth-utca 18. szám.
Telefon 139. szám.

A lap esellemi részét illető közlemények ide küldendők.

Főszerkesztő:

SAS EDE.

Felolvasó szerkesztő:

HARSÁNYI SÁNDOR.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 18. szám.

Telefon 139. szám.

Előfizetések, hirdetések és reklámközlemények itt vétetnek fel.

Hegedüs miniszter lemondása.

Debreczen, márczius 4.

Mint a félhivatalos *Magyar Távirati Iroda* ma hivatalosan is jelenti, *Hegedüs Sándor* kereskedelmi miniszter beadta lemondását. Hegedüs Sándor lemondása felajánlásánál a változott parlamenti konstellációra való tekintetek vezettek. Mulhatatlanul szükséges volt ugyanis, hogy a nemzeti pártnak a szabadelpártpárttal való egyesülése, a melyet *Szell Kálmán* létrehozott, megerősítést és szentesítést nyerjen az által, hogy a belépett párt egyik legkiválóbb tagja, *Horánszky Nándor* által képviselve legyen a kabinetben s így ő megillető részt nyerjen az államügyek vezetésében és a felelősségben.

Hegedüs Sándor, a kinek kiváló parlamentáris érzelme közelimert dolog, maga is ismételtelen kifejezte azt a meggyőződését, hogy a volt nemzeti-párt egyik tagjának a kabinetbe való belépése a parlamentárizmus követelménye. Ettől a gondolattól vezetve a legnemesebb önmegtadással felajánlotta a maga tárczáját, a mint annak idején engedett *Szell Kálmán* meghívásának és elvállalta a kereskedelmi tárca vezetésében beállott változás tehát főleg a szabadelpártpárt megváltozott strukturájának kifejezése és épenséggel sem áll, hogy a kabinet politikájában a legcsekélyebb változás is beállana. Az általános politikai vezetés tovább is kizárólag a kormányelnök kezében marad és már ez okból is, kivált pedig a miniszterelnök és a deszignált jövendőbeli kereskedelmi miniszter között fennálló régi, benső politikai és személyes viszonynál fogva természetes, hogy ez a tárca teljesen a *Szell Kálmán* miniszterelnök által proklamált liberális elvek szellemében fog vezetni.

Horánszky tetőtől-talpig szabadelpü ember és szabadelpü gondolkodásának csak nem rég is férfiasan adott kifejezést. Képtelenség tehát a kabinetbe való belépését, a mint bizonyos oldalról még a kinevezés Kombinációjának stadiumában megkísérelték, az agrárius irányzat sikerének feltüntetni annál is inkább, mert hiszen *Horánszky Sepsi-Szent-Györgyön* mondott programbeszédében ha-

tározottan állást foglalt az egyoldalú agrárius program ellen, *Horánszky* tehát minden tekintetben, kipróbált szabadelpü gondolkodásánál, sok évi parlamentális múltjánál és a parlament minden közgazdasági munkájában való kiváló közreműködésénél fogva és végül annál a nagy rokonszenvnél fogva, a melyet a szabadelpüpartban élvez és annál a nagy tiszteletnél fogva, a melylyel neki a háznak minden pártja adózik, kiválóan hivatva van arra, hogy elfoglalja azt a diszes állást, a melyre ő Felsége kegye a miniszterelnök előterjesztésére meg fogja hívni.

TÁVIRATOK.

A király itthon.

Budapest, márczius 4. (Saját tudósítónktól.) A király a mai délelőtti dolgozó szobájában töltötte. Déli egy órakor kikocsizott és látogatást tett *Benczur Gyula* műtermében, a hol modelt ült a mesternek az angol király számára készülő arcképéhez.

Házasság hálából.

Nagybecskerek, márczius 4. (Saját tudósítónktól.) *Lanka Gusztáv* az általános ismert Gusztáv bácsi, a kiünő novellairó ma esküdtött örök hűséget *Babineczky Katalinnak*. A 83 éves agg így akarja leróni háláját neje iránt, aki neki 23 éven, tehát csaknem egy egész emberéletet állt hű ápolója és gondozója.

Katasztrófa egy bányában.

Resica, márczius 4. (Saját tudósítónktól.) A Resicabánya mellett lévő Domán községben az osztrák-magyar államvasutársaság Almási nevű szénbányájában az éjjel bányalégrobbanás történt. Egy 60 méter vastag szénréteg leomlott. A munkásokat három kivételével kimentették. A bennrekedt három munkás valószínűleg meghalt. A leomlott szén el-távolításán sok munkás dolgozik.

A délafrikai harcztérről.

London, márczius 4. (Saját tudósítónktól.) *Kitchener* jelenti Pretóriából, hogy a mult heti harcokban elesett 69, megsebesült 15, fogságba esett 903 és megadta magát 105 bur. *Kekewich* és *Greenfels* csapatai üldözik *Delarey* hadát, a mely állítólag kis csapatokra oszlott. *Melhuon* egy ezreddel *Vryburgból* *Lichtenbergbe* ment, hogy elvágja az ellenség útját.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, márczius 4.

A folyosón és a teremben egyébről sem beszéltek, mint *Hegedüs Sándor* miniszter lemondásáról. Kereszték, kutatták az okát, holott köz tudomásu dolog, hogy *Hegedüs* betegeskedett az utóbbi időkben s az az óriási elfoglaltság, a mely soha pihenni nem engedte, még az ő nagy munka és akaraterejét is meg kellett tömnie. Az utóda felől nem sok találgatás történt. Bizonyos az, hogy *Horánszky Nándor* kivételközik s ő az egyetlen jelölt. Annál biz jobban kombinálták az államtitkár személyét, mert bizonyossá vált, hogy *Nagy Ferencz* is elhagyja véglegesen állását. Meggyezni azonban nem tudtak, mindenki jelölt volt, a kit csak találgatáskép felvetettek. De hát korai is ez, mert hiszem ezt az állást *Horánszky* kinevezése után fogják csak betölteni.

A tegnap *Tisza-Rakovszky* párbaj szenzációját teljesen elmosta a miniszterválság. Ki is tördött ma már *Rakovszkyval*. Legfeljebb annyit, hogy minden pártnak akadtak, a kik nagyon szerencsésnek tartották őt, hogy oly könnyedén menekült meg a *Tisza István* kardjától.

A Házban a belügyet tárgyalták. S itt feltűnt a *Barcza Miklós* beszéde, a melyben arra kérte *Szell* miniszterelnököt a jobboldal élénk helyeslése mellett, hogy tartsa meg a belügyi tárcazt s oldja ő meg a közgazdasági reform nagy kérdését.

Az ülések meghosszabbítása pedig befejezett dolog. Holnap tárgyalják az indítványt és esütörtökön már öt óras ülés lesz.

Protestáns tanárok országos gyűlése Debreczenben.

Az előkészítő értekezlet.

(Saját tudósítónktól.)

Debreczen, márczius 4.

Magyarország református tanárai ugyanis — mint lapunk tegnapielőtti számában már említettük — országos ref. tanár egyesület akarnak létesíteni. E célból a jövő hó 4-ikén országos gyűlést tartanak itt Debreczenben. A nagyszabásu kongresszus összefogja gyűjteni az ország különböző vidékén működő ref. tanárokat a kálvinista Rómába. Az országos tanárgyűlés tárgyában tegnap délután értekezletet tartottak a kollegium kistanástermében *Sinka Sándor* gymnasiumi igazgató elnöklésével, a melyen megválasztották a különböző bizottságokat. Már a tegnapi értekezletből is ítélve, a kongresszus a lehető legimpozansabb lesz. Az értekezleten jelen voltak:

Aczél Géza, *Roncsik Lajos*, *Oláh Károly*, *Vessey Imre*, *Király Gyula*, *Márk Endre*, *Dóczy Gedeon*, *Csiky Lajos*, *Sinka Sándor*, *Karácson Otília*, *Konrad Teréz*, *Jeney Miklós*, *Gondy Sándor*, *Hódy Béla*, *dr. Gulyás István*

dr. Kardos Albert, *Kulosár Endre*, *Török Péter*, *dr. Nagy Zsigmond*, *K. Kiss József*, *S. Szabó József*, *Harmath Gergely*, *Sáfrány Lajos*, *dr. Csürös Ferencz*, *D. Nagy Sándor*, *Orosz István*, *Görömbey Péter*, *Zong János*, *Horkay Lajos*, *Bakos Kálmán* és *Komlóssy Arthur*.

A gyűlés lefolyásáról tudósítónk az alábbiakban számol be:

A bizottságok választása.

Sinka Sándor gymnasiumi igazgató, mint az elértekezlet elnöke, pont négy órakor nyitotta meg a gyűlést, néhány szóban ismertette az összejövetel célját. Bizik a sikerben — ugymond, — mert a városi hatóság s általában az egész társadalom szíven viseli a kongresszus ügyét, a mit a jelenlévők diszes sora is bizonyít. Előterjesztést tett a megalakítandó bizottságokra nézve is és azt proponálja, hogy az előkészítés fáradságos munkáját osszák szét öt különböző bizottság között.

A gyűlés tudomásul vette a jelentést és megválasztotta a bizottságok elnökeit és tagjait. Az egyes bizottságokba pöttagokat is felvettek és élénk érdeklődés mellett jelölték ki az egyik bizottságból a másikba át-lépő tagokat. Ez sok időt vett igénybe s már 5 óra felé járt az idő, mikor *S. Szabó József*, értekezleti jegyző, felolvasta a végleg megalakult bizottságok névsorát. A különböző bizottságok a következőképp alakultak meg: az elszállásoló-bizottság elnöke *Oláh Károly*, a fogadó-bizottság elnöke *Komlóssy Arthur*, a bankell rendező-bizottság elnöke *Márk Endre* a sajtó-bizottság elnöke pedig *Gulyás István* dr., tanár lett. Az elnököket felhatalmazták, hogy szükség esetén egészítsék ki a bizottságokat.

Általános intézkedés.

Azután elhatározták, hogy a sajtó-bizottságba valamennyi helyi lap szerkesztőjét meg hívják. A kalauzólo-bizottság elnökül felkéri a gyűléstől időközben eltávozott *Aczél Géza*t s ha a főmérnököt elfoglaltsága netán akadályozná az esetben *dr. Nagy Zsigmond* fogja helyettesíteni. Alelnökül *Sáfrány Lajost* választották meg.

Érdekes vitát provokált *dr. Nagy Zsigmond*nak az az indítványa, hogy a főiskolai hallgatókat vonják be a kalauzólo-bizottságba. A gyűlés végre elfogadta az indítványt s áttért a hangverseny rendező-bizottság megalakítására. Tagokul megválasztották *Karácson Otília* és *Tóthné Zalai Emma* tanárnőket. A fogadó-bizottság tagjai lettek. *Szabó Kálmán*, *Zádor Lajos* és *Kardos László*

Sinka elnök arra kérte a megalakult bizottságokat, hogy saját hatáskörükben minél előbb kezdjék működésüket. Az értekezlet végül azt a határozatot hozta, hogy pár nappal a kongresszus előtt, újabb értekezletet fognak tartani.

Az ülés fél hat órakor ért véget.

Vizsgálat a Nemzeti Színház igazgatója ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, március 4.

Sada Yacco, az exotikus tragika, néhány napja már, hogy elhagyta a fővárost s most a vidék nagyobb városában készül vendégszerepelni, a japán hervina budapesti szereplésének azonban szenzációs epizóusa is van.

Ismeretes dolog, hogy az egyik fővárosi újság azzal vádolta Beöthy Lászlót, a Nemzeti Színház igazgatóját, hogy Sada Yaccoak ő a budapesti impresszáriója, a japán társulat számára ő bérelte ki az Urania színházat s a vendégjáték anyagi hasznában is részesedik. Kétségtelen, hogy ha a vád igaz, úgy Beöthy László a legnagyobb fokú inkompatibilitásba sodródott. Mert nemcsak, hogy a Nemzeti Színház igazgatói állásának diszével és méltóságával nem fér össze az ilyen szereplés, de bizonyos az is, hogy a Nemzeti Színház igazgatójának nem szabad konkurrenciát csinálnia a vezetése alatt álló műintézetnek, a melynek sorsa mindnyájunk kegyeletos érdeklődésének tárgya s a mely műintézetnek vezetését a nemzet hűségese kezében kívánja tudni.

A vád mindenesetre súlyos volt s Beöthy László sietett is nyomban nyilatkozni, megczáfolván az illető lap állítását. Miután azonban ez az újság továbbra is fentartotta a vádat, az igazgató fölöttes hatósága — nem bizalmatlanságból a direktor iránt, hanem igen helyesen abból az elvből indulva ki, hogy a Nemzeti Színház igazgatójának működésétől országos érdek függ és ennek a működésnek a korrektségéhez nem szabad, hogy a bizalmatlanságnak még csak árnyéka is férközzék — megindította ez ügyben a vizsgálatot.

Beöthy László ügye alkalmából sokan emlékeztetnek néhai Káldy Gyula egyik esetére. Káldy abban az időben, a mikor az Operaház főrendezője volt, tudomással bírván a tagok szerződési ügyeiről, tudott arról is, hogy kiknek a szerződését nem fogják megújítani. Egy napon e proskribáltak közül hármat a lakására hivatott s ott egy külföldi igazgató előtt próbát énekeltetett velük. A dolog kitudódott és Káldy Gyulának három nap alatt el kellett hagynia állását.

Ezt a precedenst hozzák most fel Beöthy ellen. Mert ha Káldy tettét az intézettel szemben való hűtlenségnek bélyegezték, noha eljárása a legtisztább jóhiszeműséggel volt menthető, mennyivel inkább hűtlen cselekedet a Beöthyé, a ki-nek eljárását még csak jóhiszeműséggel sem lehet menteni.

Igazuk van azoknak, a kik így beszélnek. Ha hibázott Beöthy, ám lakoljon. Meg vagyunk azonban győződve, hogy a Nemzeti Színház igazgatóját alaptalanul érte a vád, a mely alkalmasint valamely tévedésen alapul.

A megindított vizsgálatot, a melytől e hitünk megerősítését várjuk, ép ezért örömmel fogadjuk.

UJDONSÁGOK.

* **Uj vámraktár Debreczenben.** A debreczeni Kereskedő Társulat és a Kereskedelmi Csarnok még a múlt év folyamán kérvényt intéztek a pénzügyminiszterhez, hogy a mai, jóformán használhatatlan áruraktár helyett üzleti érdekeknek megfelelő helyiséget kapjanak a debreczeni kereskedők. A helybéli pénzügyigazgatóság január 15-én terjesztette föl a minisztériumhoz ezt a folyamodványt, mégpedig — értesülésünk szerint — igen meleg ajánlással. Hivatkozik a pénzügyigazgatóság e felterjesztésben a helybéli kir. fővámhivatal és a Hajdu megyei kir. államépítészeti hivatal véleményére, amelyek szerint a jelenlegi vámraktárban kényesebb természetű fűszerárakat elhelyezni, vagy pláne huzamosabb ideig ott tartani semmiesetre sem lehet. A raktárépület falai ugyanis annyira nedvesek, hogy a vámárak megóvhatása céljából okvetlenül szükséges egy új raktárhelyiség építése. A fenti közegek eme véleményére támaszkodva a pénzügyigazgatóság teljesítendőnek véli a kereskedő társulatok kérelmét, és pedig olyképen, hogy az új vámáruháza kérdése az ugyancsak most tervezett máv. teheráruktár kérdésével együtt oldassék meg. Azt hisszük, hogy a pénzügyminisztérium teljesíteni fogja a debreczeniek kérését, mert hiszen épen az állam érdeke, hogy vámraktára a célnak megfelelő legyen. A mostani viszonyok között ugyanis minden kereskedő igyekszik árúját mindjárt megérkezése után kiváltani a raktárból, hogy ott meg ne romolják, míg az, esetben, ha az új raktár felépül, hosszabb ideig is fognak ott heverni az áruk s a fekbérekből az állam tekintélyes jövedelemhez jut.

* **A Petőfi dalkör március 15-iki ünnepe.** A Petőfi dalkör március idusán a Bika disztermében dalzene-szavaltat-felolvasás-tánc és társasvacsorával egybekötött ünnepi estélyt rendez. Az estély kezdete pontban 7 órakor. Belépti-díj személynként 2 korona. Magyar Testvérek „Nyitány”-a után a Petőfi dalkör adja elő Huber honfidalát, majd Király Péter dr. olvassa fel Csengeri apó című költeményét. A dalkör éneklé aztán Rieger Bucsuját ifj. Móricz Pál felolvassa „A sajtószabadságról” irt dolgozatát s végül a dalkör előadja a Nemzeti dalt. A vacsora után tánc lesz.

* **Az árvák anyja.** A debreczeni jótékony nőegyletnek hosszú időn át nagy szolgálatokat tett öz. Breuer Adolfné asszony, ki a nőegyleti árvaház gondozója volt. Tizenöt éven át volt igazán szerető édes anyja azoknak az árváknak, kiket a környező szerzet az árvaházban helyezett el. Az elmúlt évben az érdemes matróna lemondott állásáról és szatmári rokonaihoz költözött, hol szeretetre és agg napjaira nyugalomra talált. A jótékony, nőegylet nyugdíjban részesítette a pártalan jóságú gondozót s midőn halála hírért vette korszort küldött koporsójára. Ma midőn annyi mondva csinált nagyság előtt hódol meg a világ, nem időszerűtlen egy zajtalan munkássága nőnek igaz érdemeit felemlíteni, ki egész életét előbb családjának, majd az apátlan s anyátlan árváknak szentelte. Legyen az elköltözöttnek nyugodalma esendes s tegyék puhára fekhelyét ama könyvek, a melyek az árvák szeméből kihullanak emlékezetéről.

* **Az ital miatt.** Major András uramnak meg van az a gyengéje, hogy kedveli az italt. Egy kicsit nagyon is kedvelheti, mert csak így, eshetett meg vele, hogy mikor tegnap a vágóhid mellett újföldi tanyából kocsin bejött a városba, elvesztette a kocsiját meg a lovát, akár a bugyilárisát veszette volna el valamelyik lyukas zsebéből. Ez pedig úgy esett meg vele, hogy betért egy pohár borocskára és ott felejtette magát a kocsijában. Déli tizenkét órat harangoztak már a mikor észbe jutott, hogy jó lesz a kocsi után nézni. Annak pedig nyoma veszett akkorra. Eltűnt a kocsi lovastól együtt. Erre aztán kijózanodott a félig berugott atyafi és kétségbeesve keresni kezdte a kocsit. Nagy nehezen aztán délután 3 órakor megtalálta a város istállójában. Egy rendőr vitte be a gazdátlan kocsit. A rendőrség 5 korona bírságra ítélte a szeszkedelő atyafit.

* **Uj gyógyszerár.** Az Árpád-téri új gyógyszerész: Radakovich Géza patikáját tegnap vizsgálta meg Bocskó Sámuel főkapitány és Sárváry Gyula dr. tiszti főorvos. Mivel az új patikában mindent rendben találtak megengedték, hogy az új gyógyszerár megnyíljon. A patikában tehát a mai naptól fogva akadálytalanul mérhetik a — mérget, ha lesz kinek, Mert a csicsogói betegek bizony nem nagy forgalmat csinálnak majd az új gyógyszerárban.

* **A sorozás Debreczenben.** Itt a március, közeledik a sorozás ideje. Ujból hangosak lesznek az utcák, azoknak a fiatal katonáknak édesbus nótázásától, a kikre a sorozóbizottság rámondja a „tanglich”-ot. Oláh Károly tanácsnok ugyanis a mai tanácsülésen bejelentette, hogy Debreczenben az idej sorozásokat március 20—26-ig tartják meg. A sorozás az idén nem, mint rendszeren, a Pavillon laktanyában, hanem a Korona-szállodában lesz megtartva.

* **Felolvasó estély.** Az izr. Magyar Irodalmi Társulat vidéki felolvasásait városunkban kezdi meg és vasárnap, azaz március hó 9-én, a kereskedő társulat disztermében este felolvasást tart. Mint értesülünk, Pécs város tudós főrabijja dr. Perl, Roboz Andor költő Pásztor Mihály megyénk szülötte és Szabolcsi Miksa az „Egyenlőség” szerkesztője fognak felolvasni. A felolvasás belépti-díj nélkül tartatik. A vendégek tiszteletére társas vacsora rendeztetik.

* **A főiskolai ifjuság emlékünnepe.** Vettük és közöljük a következő meghívást: A Debreczeni ev. ref. főiskolai énekkar a magyar irodalmi önképző-társulat és a főgym. zenekör tagjainak közreműködésével néhai boldog emlékezetű Nagy József, Vecsey-Bruckner, Magyar-Kegyess, Kádár István, Fráter Ida és Sipos Margit alapítók emlékezetére 1902. évi március hó 5-én, szerdán a Főiskolai énekkarban évfordulati ünnepélyt rendez. Kezdeté délután 4 órakor.

Az ünnepély műsora:

1. Gyászének. Erkel Ferencztől.
2. Megnyitó beszéd. Nt. Dr. Erdős József tanár urtól. A jutalmazottak megnevezése.
3. Intés. Dr. Bródy Miklóstól.
4. Komoly szavalt. Jakab Lajos 1. th.-tól.
5. Kurucz dalok. A főgymnásiumi zenekör 6 tagja kísérete mellett éneklé Kovács Károly 3 th.
6. Szerenád. Beckertől.
7. Felolvasás. Szarka Lajos 2 jh. től.
8. Magyar dalok. Lányi Ernőtől.
9. Vig szavalt. Baróthy István 8. o.-tól.
10. Borsdal. Stenajovics „Ninon” cz. operájából, zongorán kíséri P. Nagy Zoltán tanítóképző-intézeti énekeszenetanár ur.

* **Szolgálat közben.** Pecze Sándor 3. számú rendőr a központi rendőrségen tett tegnap délelőtt szolgálatot. Jókedvűen tréfálkozott társaival mikor egyszerre hirtelen elsápadt, arca faku színű lett s szó nélkül hanyatt vágódott. Megrémtársai hamarosan előhívták Derakasi István dr. orvost, a ki élesíteni kezdte az elajult rendőrt. Nemsokára magához is tért s akkor haza szállították. Pecze már rég szívbján szenved s valószínűleg szivgöresök fogták el.

* **Nymen.** Guthmann Márton utazó eljegyezte Kronnerwirth Linuska kisasszonyt Nyíregyházáról.

* **Mennyit jövede moz a gázgyár?** A légszeszgyár a múlt évben tudvalevőleg a város házi kezelésébe ment át. Tavaly járt le ugyanis az augsburgi légszeszgyárral 30 évre kötött szerződés s akkor a közgyűlés hozott szavazás után elhatározta, hogy házilag fogja kezelni a gázgyárat. Debreczeni Jenő, a légszeszgyár szakavatott igazgatója tegnap terjesztette a tanács elé a múlt üzletév számadásait. Az igazgató adatai szerint, miket a tanács is átvizsgált, a múlt évben 56.000 korona tiszta hasznolt hozott városunknak a gázgyár. A házi kezelés tehát fényesen bevált s azonkívül, hogy a város jövedelmét is tetemesen növeli ez a tétel, a fogyasztó közönség részéről is sokkal kevesebb panaszt lehet hallani, mióta a város házilag kezeli a légszeszgyárat.

* **Kedélyes Koldus.** Hevenhét esztendő nyomja a vállait jó öreg Szics Jánosnak, aki vénségére a szegény házba került. S ha nincs is kerek e világon senkije, semije az öregnek, egy jó tulajdonság a kedélyeskedés a humor megmaradt benne. És ez okozta a vesztét. Ugyanis elkövette azt a hallatlan merészséget, hogy a szegény házban kiverselte a rossz kását és a köménymag levest. Egyelőre titok még, hogy a többi szegényházi lakó izgatásért avagy a rossz versért, de tény, hogy a vérselő öregnek minden teketória nélkül kitétek a szűrét. Mit lehet a gyámoltalan agg, egyedül a nagyvilágban? Koldus. Ezért aztán tegnap bekisérték a rendőrségre. Mindezen megpróbáltatások dacára sem vesztette el a jó kedélyű öreg a humorát. Megható kedélyeskedéssel koldulni kezdett, a rendőrségen is. Oda fordult a szigorú hangon vallató rendőrfogalmazóhoz. Orosz Lászlóhoz és aláztos hangon könyörögni kezdett.

— Adjon egy krajezárt tekintetes fogalmazó ur, hogy a nyul marja meg.

A fogalmazó krajezar helyett, háromnapri áristomra itele a kedélyeskedő öreget, aki ezt is kedélyesen fogta fel és vigan ballagott lefelé a lépcsőkön — a börtönbe.

* **Kossuth szobor Amerikában.** Szalontáról írják lapunknak, hogy Széll Kalmán ev. ref. esperes Amerikai Ohio államából levelet kapott, amelyben Csutoros Albert, volt berettyóújfalusi ev. ref. segédlelkész, aki most clevelandi református magyar egyház papja, azt írja, hogy őszszel lesz ötven éves évfordulója annak a napnak, amidőn Kossuth Lajos clevelandi fővárosában a főtéren hazánk érdekében szónokolt. A clevelandi magyarok ez évfordulót nagy ünnepséggel készülnek megülni, akkorában szobrot óhajtanak emelni s azt a szalontai Kossuth-szobor mintájára akarják elkészíteni. Csutoros leveleiben arra kéri Széll esperest, hogy a szalontai Kossuth-szobor modeljét küldje el neki, hogy elkészíthessék annak mását. Az esperes örömmel tesz eleget a

hazájuktól szakadt magyarok kérésének. Érdekesnek tartjuk itt megjegyezni, hogy a szalontai Kossuth-szobrot Tóth András debreczeni jeles szobrász készítette, aki most dolgozik a debreczeni szabadság-szobor mintázásán.

x **Békés Lajos** uri-divat és kalap üzlete (Piacz, dr. Ujfalussy haz) egy modernül felszerelt kalapos műhelyt rendezett be, a hol is minden e szakmába vágó ügyferfi, mint női kalapok elkészítését és átalakítását a legjobb kivitelben jutányos árak mellett eszközöli.

x **Meghízható gyógykezelés.** Zavart emésztéssel ellátott egyének, a kik étvágyhiányban, felfúvódásban, gyomorgörcsökben és rendetlen székelésben szenvednek, de „Moll-féle stidiliz por” használata által rövid idő múlva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 2 korona. Szétküldés naponta utánvéttel. Moll A. gyógyszerész, os. és k. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll-féle készítmény kérésre az ő gyári jelvényével és aláírásával. (5)

MULATSÁGOK.

Dalestély. A debreczeni dalegylet e hó 19-én, szerdán. **Mácsay** Sándor karnagy vezetése és **Rácz** Károly zenekarának közreműködése mellett a „Bika”-szálloda dísztermében dalestélyt rendez. A műsor a következő: 1. Országos bordal Thern K.-tól 2. Megesendült a kis kápolna harangja Kernertől. 3. Vándor dal Kunze. 4. Kurucz nóták Székács. 5. Kossuth induló Mérthi. Beléptidij személyenként 2 korona, családjegy 3 személyre 4 korona. Egyleti, alapító és pártoló tagok **szabadjegyeik** felmutatása mellett a pénziárnál **belépti jegyet** kapnak.

SZÍNHÁZ és ZENE.

— **(Katalin.)** Ugy látszik a Béli-Fejér operett bevált, mert a tegnapi este harmadik előadásán is zsufolva volt a nézőtér. A darab a sikert megérdemelte, de megérdemelt volna jobb előadást is. **Kállay** szép éneke tegnap sem tévesztette el a hatást. A kisebb szereplők közül előnyösen tűnt ki **Szöke** Sándor. Habár derék szalon színészünk nehezen élte be magát az operett légkörébe.

KÖZGAZDASÁG.

Tőzsde.

(Saját tudósítások.)

Budapest, márczius 5.

Buzakinát mérsékelt vételkedv korlátolt. Nyugodt irányzat mellett. 8,000 ezer métermázsra került forgalomba változatlan a zárlatnál valamint drágább árakon.

Egyéb gabonanemek bágyadtak
Idő: boros.

Buza	októberre	—	—	9-25-26
„	áprilisra	—	—	9-26-27
Rozs	októberre	—	—	8-20-21
„	áprilisra	—	—	7-46-47
Zab	októberre	—	—	6-77-78
„	áprilisra	—	—	7-58-60
Tengeri	szeptemberre	—	—	6-25-30
„	májusra	—	—	5-21-22

Debreczeni városi színház.

Folyó szám 158. Bérlet 125. szám „B”

Ma, szerdán, márczius 5-én,

KATALIN.

Eredeti nagy operett 3 felvonásban.

A „Ligás” cikksorozat.

A debreczeni és hajdumegyei függetlenségi párt hivatalos közlönyének (oit olvassuk ezen attribútumot a lapozimében) a „Debreczen” című politikai hírlapnak folyó évi 39., 40., 41., 42. és 43. számaiban „Ligás” cím alatt hosszú cikksorozat látott napvilágot, minden aláírás vagy jegy nélkül, mely kizárólagosan a debreczeni egyház ügyeivel foglalkozik.

A cikksorozatban foglaltak egyházamért aggodó lelket arra sarkalták, hogy az alaptalan, igaztalan állítások, a megtevészetett gondolkodásra valló okoskodások, az éles személyeskedések, a célzatos ferdtések, a tartalmatlan frázisok eme halmazát kellő világításban mutassam be abban a hírlapban, mely első sorban van jogosítva sőt kötelezve arra, hogy az egyházi bajok orvoslását munkáló közleményeknek helyet adjon t. i. a „Debreczeni Protestáns Lap” terén. Azonban e lap érdemes szerkesztője, midőn a körvonalaiiban változított cikkek részére helyet kértem tőle: nem volt hajlandó kérésre teljesítésére s annak teljesen méltánylandó okát is megmondta. — Egyért azért — mondta mert a terjedelmesnek ígérkező közlemény az ő heti lapjában egyéb, szintén fontos kérdések rovására, nagytért foglalna el; több számra osztva pedig csak sulyából veszítene, Másért — s főként éppen azért, — mert a ligás cikksorozat politikai-párt hivatalos közlönyében jelent meg, melynek felvételére ő — az egyházi lap szerkesztője, ki lapjában kimerítőleg és mint kedvezményező foglalkozott e kérdésekkel — még csak a látszat kedvéért sem volt felszólítva. Ez nyílt beismerése annak, hogy a közlemény írói ön magok is tisztában voltak a különben titkolt s az avatatlankor előtt is rejtett pártpolitikai háttérrel, annál fogva a függetlenségi politikai-párt közlönyében találtak meg a legméltóbb helyet a cikksorozat számára.

Méltányolnom kellett az egyházi lap szerkesztőjének felfogását, mert ha az előzmények után az én cikkem ő nála jelenik meg: esetleg kedvetlen polemikát provokállok vele a függetlenségi-párt hivatalos közlönyére részéről, a mit az egyházi lap programja nem enged meg. Am a „Debreczenhez” sem fordulhattam, erre nekem százszorta több indokom volt, mint neki arra, hogy az egyházi lapot mellőzze. Így jut hát az én közleményem ebbe a napilapba, mely címébe a pártpolitika zászlóját úgy sem tűzte ki egy betűvel sem. E helyen kérem azonban e b. lap t. szerkesztőségét, hogy egyáltalában ne tegye a vezércikk helyére az én szerény soraimat. Erős meggyőződés szerint e lap első sorban, úgy, a mint jelezve is van politikai lap, melyben irányzikk gyanánt, egymást követő hosszú sorozatban nem foglalhat helyet az egyházi speciális kérdésekkel foglalkozó közlemény. Nem szabad megfontolatlanul elindulnunk a „Debreczen” nyomán, mely mostan is követett eljárásával csak azt bizonyította be, — ha ugyan valaki még kételkedett volna benne, — hogy ő nemcsak a debreczeni és hajdumegyei függetlenségi politikai-párt közlönye, de ez alkalommal a debreczeni ev. reform. egyház presbiteriumának, az ott forgolódo férfiaknak is hangos szócsöve.

Már magában ez a jelenség is elég okot nyújtott nekem arra, hogy — mint utólag is meggyőződtem — a sok hangzatos frázist, melytől az egész közlemény duzzad, az óvatosság szemüvegével megvizsgáljam, válogassam, osztályozzam, keressem a magvát s kihámozom belőle az igazat. Szomorú végeredményre jutottam. Ugy látom, hogy nagyon nyugtalan lelkiismeretnek kell annak lenni — mely elkövetett hibáinak tudatára meglepni kívánt érdekeiért való remegésében csakugyan maga kiált tüzet, vizet, holott sem tűz, sem víz veszedelmet nem zudított senki az ő fejükre. Ugy látom, hogy az egész manőver arra való volt, hogy a jámbor hiszékenységet továbbra is

alvóban tartsa s lekösse a maga önző céljaira; bódító maszlag szórás volt, mely kész veszedelmet rejtett magában azok részére, a kik azt bevették. Vajha azzal vigasztalhatnám magamat, hogy városunk s közelebb-ről reformált egyházunk tagjai ennek a nagy hangú beszédnek meggondolatlanul nem ültek légyen fel.

Ezen kis bevezetés után azonnal hozzá fogok a cikksorozat taglalásához, csak még egyszer s mindenkorra azt óhajtom megjegyezni, hogy azokra a kicsinyes pajzánkodásokra, melyekben a közlemény írói (hogy többen irták, az kétségtelenül konstatalható és ez már a valódi liga, a mi azonban nem lényeges) ön maguknak egyre másra tetszelegnek, midőn például a legszentebb érdeket híven szolgáló magas nívón álló egyházi lapot kisdéd csepengetyűnek nevezgetik — komoly ember nem adhat semmit. Az e fajta eleménczkedni akaró csintalankodások csak akkora bizonyító erővel bírnak, mintha én — márcsak respektusból is — a „Debreczen”-t nem is kisdéd csepengetyűnek, hanem legalább is egy nagy kolompnak nevezném.

Nos hát a 39-ik szám vezér cikke a már érintett frázisok után teljes erővel arra az indítványra veti reá magát, melyet gr. Degenfeld József, a tiszántuli ev. ref. egyházkerület főgondnoka a 1900. évi november hó 14—16. napján tartott egyházkerületi közgyűléshez adott be. Ugy látom, hogy a cikksorozat ezen részének íróját bizonyos személyi vehemencia, (mely egészen a párt érdekre vezethető le) annyira elvakította, hogy ettől azután nem látja, hogy mi foglaltatott abban az indítványban. Feleslegesnek tartom a határozati erőre emelt indítvány szó szerinti közlését, a ki látni akarja, megtalálja a nevezett gyűlés nyomtatásban megjelent jegyzőkönyvének 40. és 41-ik lapján; rövid kivonatát azonban közlöm.

Az indítványban az foglaltatik, hogy mivel a debreczeni ev. ref. egyház a királyilag szentesített egyházi törvények keretén kívül esőleg ma is folyvást kiváltságos helyzetet élvez: rendelje el a ft. egyházkerületi közgyűlés, hogy a debreczeni egyház vagy szervezkedjék önálló egyházzá s annak folytan rendezkedjék be, mint külön egyházmegye a maga törvényszabta egyházi hatóságival, vagy pedig vessen alá magát annak az egyházmegyének, melybe be van kebeleztve. Az egyházmegyévé váló alakulásra záros határidő, egy év volt meghatározva. A ki ebben az indítványban sérelmet lát: az nem a debreczeni egyházmegye érdekét félti, hanem valami egyebet. Mert vagy rendben és ékesen folynak a debreczeni egyházban mindenek s akkor nincs ok félni a felesleges hatóság ellenőrzésétől, vagy kifogásolni való dolgok merülnek fel s akkor az egyház jól felfogott érdeke követeli, hogy ő maga áhitozzék a felügyelet ellenőrzésért. És ez nem is lehet másként. A legszebb irányu fejlődésnek indult fa is elferdülhet, ha az untalan előtörő vadhajtságokat a kertész le nem nyesi és nincs a föld színén az a közintézmény, főként pedig erkölcsi, mely nélkülözhetné a szervezetében különben is törvényhozás útján beállított ellenőrző felettes hatóságokat. Azokra a kicsinyes megjegyzésekre, melyek azzal hozakodnak elő, hogy a gróf nem írta utánna nevének a főgondnoki címet s hogy indítványa tárgyalásakor nem szállott le az elnöki székről, nincs semmi szavam. Szüksön lehetnek az argumentumok a raktáron, a hol az ilyen lényegtelen is kihasználás alá kerül. Ne olvassa csak az ember annak az indítványnak a szövegét személyeskedő idegességgel: azonnal nem esik bele abba a képzelődésbe, hogy az „vaddirat” volt. Egyszerűen a száraz tény van abban konstatalva, melynél fogva a debreczeni egyház ex ex állapotban leledzik s a törvény által felibe helyezett egyházmegyével szemben kiváltságos helyzetet vindikál magának. Hogy az egyházmegye propter bonum pacis ezt éveken át elnézte s esetleg ahoz beleegyezését adta: az a helyzet törvénytelen karakteru nem változ-

tat semmit. Az egyházkerület elébe különben sem volt felterjesztve megerősítés végett semmiféle paktum s ha a föltérjesztés valaha megtörtént volna is: nem szabad feltennem az egyházkerületről, hogy annak megerősítésével a zsinatilag hozott és királyilag szentesített törvényeinken rést ütve a debreczeni egyház szóvivőinek szép szemeiért és kegyes hajlamainak megnyeréséért törvénytelen elkövetésébe lett volna kész belemenni. Sőt az az igazság, hogy ha egyházkerületünk főgondnoka tudva tovább is elnézi az exlex állapotot: részes lett volna a törvénytelen helyzet fentartásában s felelős lett volna mindazokért a rendtelenségekért, szabálytalanságokért, amelyeknek szomorú következményei maig is fennállnak. Majd néven nevezzzük azokat, csak egy kis türelmet kérünk.

Azt írja a ligás cikk: „hogy a kiváltságos állásból akár erre az egyházra, akár az egyetemre egyházra micsoda baj háramlanék: az indítványozó egy árva hanggal se adja tudunkra.” Hát erre szükség nem is volt. Elég volt a törvénytelen helyzet konstatalása. De nem is lett volna kívánatos, hogy bárki is a kérdés ilyen ágazatába bele menjen, épen a debreczeni egyház iránt való kiméletből. Igen természetes, hogy az indítványt az egyházkerület elfogadta.

Hogy szótöbbséggel fogadta el, az a lényegesen semmit sem változtat. Ugy tudom, hogy a debreczeni országgyűlési függetlenségi képviselők is mind szavazattöbbség útján jutottak a mandátumhoz s a mandátum mégis épen olyan erős, még egy szótöbbséggel is, mint akárhány százzal. A kevésbé jártasokat, az avatatlankor nem szabad ezzel az érveléssel félre vezetni.

Meghagyta hát a ft. egyházkerület a debreczeni egyházak, hogy ha az egyházmegyével szemben önállóságát fenntartsa tartani, egy év alatt a törvényben megállapított módokat mellett külön egyházmegyévé alakuljon; de egyuttal kiadja a rendeletet a debreczeni egyházmegyének is, hogy addig pedig egyházi törvényünk értelmében a felügyeletet és ellenőrzést vegye át a debreczeni egyház felett s az eszperes az egyházi törvények 162—165. §-aiban körülírt kötelességeiben járjon el. És nem is lehetett egyebet határozni, sőt ha azon gondolkodom, mi ut és mód kínálkozhatott volna még, mely a csomót kíméletesen megtudta volna oldani, nem találok semmi czélszerűbb expedienst. Épen azért hálás elismeréssel adósa a debreczeni egyház az indítványozó főgondnoknak, ki bölcsen látta a kényes szitnációt, mely bekövetkezett volna, ha ő elnöktársával együttesen adja be az indítványt, vagy vele együttesen egyházkerületi beavatkozás nélkül rendelkezik a szentesített egyházi törvény végrehajtása s megtartása érdekében.

Mi volt hát ezen indítványban támadás? Azt kimutatni nem lehet. Ilyen fikcióval csak a beteges képzelődés gyötri magát vagy a közvélemény félrevezetésére irányzott szándék használja fel azt a magaczeljaira.

A ligás cikksorozat első közleménye aztán gyerekes módon igyekszik a szavak egérfarkába ragozni s a mellett az aláhuzott sorok es dült betűszedések és macskakörmök ózszes arzenálját kimeríti, hogy az indítványt tevő főgondok „népes egyház” s „exponált egyház” kifejezéseit a debreczeni egyház nagysága felől alkotott fontoskodó képzelődésének kiszélesítésére minél nagyobb mértékben kiszákmányolhassa. Hagyjuk el uraim ezt a prókatori fogást (bocsánat a dült betűkért többet aligha cselekszem) hiszen a nemes gróf az exponált kitétel alatt távolról sem azt értette, a mit önk beleszeretnének magyarázni, hanem valószínűleg csak azt, hogy a debreczeni egyháznak akár mint a hegyen épült városnak, kötelessége mások előtt is jó példával menni elől a törvények megtartásában s egyéb keresztényi cselekedetekben, de nem a törvénytelenességben. Kü-

lomben még csak egy néhány ilyen ligás cikk kell hozzá s az önk egyháza az önk keze alatt immár nem exponált, hanem deponált egyház leendő.

Nem tudnák-e önk, hogy a fennálló rend és törvény ellen cselekvőket saját egyéb veszedelmükön kívül a megtorlás veszedelme is fenyegeti? Az a perhorreskált, önk által sokszorosan megtámadott indítvány, mely az önk ne nyulj hozzám virágának fattyu hajtásait érinté, önknek éppen egéret adott a menekülésre. S ezt köszönet helyet úgy hálják meg, hogy — bár titkolva — párt politikai tőkét csinálván belőle urbi et orbi hangosan kürtölik, hogy meg van támadva a debreczeni egyház, olyan sokszor, hogy a támadásokat február 25-től kezdve (akkor kezdődik a ligás cikksorozat) husvétig se lehetne felsorolni. Szegény megtámadott debreczeni egyház, minő megaláztatás reád nézve, hogy a budapesti, kolozsvári és hódmezővásárhelyi s több ezekhez hasonló kicsike egyházakkal egy padba ültetett tégedet az egyházkerület! Vajh, lesz-e történetíró, aki véres betűkkel írja fel az üldöztetésed s porba tiprásod szomorú vonásait a história lapján?

Nem sok értelme volna az elmondottaknak, ha kihagynám, hogy eddigelé micsoda következményekkel járt az a korszakot alkotó indítvány elfozadása?

Kedves olvasóm! láttál-e már makranczos fücskát? olyan makranczos, a ki egy kissé elvult kapatva? de, akit az élet vasszigoru következettségére való tekintetből a szülőknek végre mégis csak ránczba kellett egyszer szedni? Az ilyen makranczos, dacos gyerkőcök nagyon fursán, sőt nevétségesen szoktak viselkedni. Az ellenállás minden fegyverét előszedik, kivált úgy — mosdatáskor. Ordítanak, kiabálnak, sirnak, viczkádoznak, földhöz verdesik magokat, (no csak éppen a kutbaugrással nem fenyegetőznek), — egész addig, amíg észre nem veszik, hogy az apuska nem tréfál.

A debreczeni egyház némely fér-

fiai is, sőt maga a presbyterium is rettenetesen lármáztak s tiltakoztak — ne felejtjük, hogy irásban tiltakoztak a rendezés első mütéte a vitáció ellen. De a mikor a hivatalos vizsgáló-bizottság megjelent: a makranczos gyerek szépen meghunyászkodott, engedelmeskedett úgy, a mint kötelessége hozta magával. (A belső érzelmektől tekintünk el) Hogy aztán mit talált a vitáció? majd elmondom a maga helyén.

A ligás cikk első közleménye vége felé aztán elégikus hangulatba esik. Inkább eltúrte (nem a türes illetet volna ugyan hozzá, hanem a készséges, tudatos engedelmség) — ugymond az erősebb hatalmat mint sem „hatalmas egységét” áldozatul dobja, hogy önmagát feldarabolja.

Dehát ki követelte azt önkötől, hogy önmagukat földarabolják? Hol van erről csak egyetlen szó is a főgondnoki indítványban? Hiszen ha önk a külön álló egyházmegyévé alakulásban ilyesmit látnak: szabad az ut elöttök, kövessék az egyházkerületi végzés másik alternatíváját s helyezkedjenek az egyházmegye fenhatósága alá. Igába hajtani, lenyűgözni a debreczeni egyházat nem jutott senkinek eszébe; hiszen, ha az egyházi törvényhozás egyéb előnyeit igénybe veszi a debreczeni egyház: absurdum a törvény egyéb kötelezettsége alul kibujni akarnia. A tiszántúli egyházkerületben a debreczeni kívül több mint 560 anyaegyház áll fenn. Ezek közül egynek se jutott eszébe, hogy igába hajtásnak, lenyűgözésnek nevezze a szentesített törvényeknek reájok történt alkalmazását.

Illetlen dolog a ligás cikktől, hogy a minden díjazás nélkül szolgáló egyházlátogató-bizottság odaadó munkálkodását „vergődő erőfeszítés”-nek nevezte. Mert azok a vizsgáló-bizottsági tagok éppen azzal a törvényes képesítéssel rendelkeznek, mint pl. bármelyik lelkésze a debreczeni egyháznak; sőt a számadásokhoz is értenek úgy, mint a debreczeni egyház arra hivatott tényezői. Ahhoz az irattári kezelési rendszerhez pedig még sok szó fér; gyakor-

latias voltáról az tett volna bizonyosságot, ha a kívánt iratokat előtűtők volna mutatni. De nem ment i. cikkirő urak, sehogy se ment!! Azért, a ki nem tud arabusul: ne beszéljen az arabussal.

Kár is volt annak a laistromos rendszernek oly nagy garral felülni s azzal olyan rettenetesen nagyozni. Hiszen a kellő számu és értelmes apparátussal rendelkező bíróság is kedvetlenül küzd e nehézkes rendszer bevezetésével s nagynevű bírák készséggel kiállítanak részére az utlevelet oda, a honnan nincs visszatérés, t. i. a pokol mélységes fenekére. S miért tagadnám, hogy e nyűgös rendszernek a debreczeni egyháznál való alkalmazása, — tudva azt, hogy a számvitelnél milyen primitív rendszer éli világát — nagyon fures következtetésekre adott nekem alkalmat. De hallgassuk el azt most.

Hogy már valami nagy mondással, de annál nagyobb alaptalansággal végződjen a ligás cikksorozat első közleménye: megsiratja „azt az egynehány száz koronát” melybe a debreczeni egyháznak az esperesi vitáció került.

Komoly ügyben, komoly férfunak nem szabad így elhajtani a súlykot. Ismerem ezt a fogást, mely az elégtelenség élesztésére számít. Vegye tudomásul a cikkrészlet írója, ha ugyan nem tudná, hogy a vizsgálat megejtésekor vagy megejtésért az illető egyháztól egy fillér díjat sem szed napdíjképen a vitáció, csupán az ellátásra tartigényt. Másutt úgy a tehető, mint a legszegényebb egyházban a lelkész szokta igaz magyar vendég szeretettel fogadni az egyházlátogatókat; a lelkésznek kapuja, ajtaja tárva, asztala terítve áll a testvér-lelkészek fogadására. Kérdezzék meg csak agy püspökünket esperessége idejéről, hogy a vizitátorok mennyire kedves vendégek szoktak lenni a lelkész családjánál, a ki azt a vendég szeretetet nem váltatja fel az ekkleziáladájából aprópénzzel. Ünneppaszokott az lenni mindenütt, a mikor a vitáció megjelen, s higgyék el önk, hogy ezek a talál-

kozások, érintkezések sok üdvös eszmének voltak már életrekelői. Hát csak Debreczenben lennének-e olyan önzők, fősvények, szűkkeblűek az emberek, hogy az anyaszentegyház érdekében fáradozókat se tudták volna úgy megvendégléni, hogy ime ország-világ füle hallatára fel ne panasználak? Különben az a felhányt ellátás százakba nem kerülhetett. A vitáció 3 tagja közül egy debreczeni lakos volt, a ki bizony nem járt el a debreczeni ekkleziakontójára az „Arany-Bikába” sem étkezni, sem szállásolni.

S ha már az a kevés vendéglői ellátás költsége is ilyen panaszos: önkön áll a nagy spórmaisztereken, hogy az jóvőre minél kevesebb legyen: készítsenek olyan rendszerű és hibátlan számadást, hogy ne legyen kénytelen az egyházlátogató-bizottság hetekig keresni a kijárást annak utvesztőiben. Nem telik abban a vitációnak se semmi gyönyörűsége. De hogy még ez se legyen baj: ime, én néhány barátommal összebeszélve, ezennel felajánlom és kötelezem magamat, hogy a debreczeni vendéglátás becsületének megmentése érdekében vendégünkül fogadjuk a vitátort. Sziveskedjenek a vitátort megjelenését annak idejében e lap szerkesztőségével mindenkor tudatni.

NYILTTÉR.

Guber forrás

Leghatásosabb

arzen-vas víz

vérszegénység, női bajok, ideg- és bőrbetegség ellen stb.

Kapható az összes gyógyvízkereskedésben, gyógyszerárakban és droguista-üzletekben

Lapniajdonos: Csokonai-nyomda.

Szives tudomásul!

Van szerencsém a mélyen tisztelt megrendelőimnek, valamint a nagyérdemű közönségnek b. tudomására hozni, hogy a Piac-utca 55. szám alatt 11 évig birt. helyiségből

czimer- és czimfestészeti műtermem

folyó évi március hó 1-én

Darabos-utca 16. sz. a.

(a kollegium mellett) helyezem át Midsőn a mélyen tisztelt megrendelőimnek az eddig irántam tanúsított megtisztelő bizalmáért köszönetem kifejeztem, kérem azt velem szemben továbbra is fenntartani.

Igyekezetem lened ezentul is minden a **czimfestészeti szakmába tartozó munkákat csinosan, izléssel és méltányos áron** elkészíteni.

Kiváló tisztelettel:
ZELINGER EDE,
czimer- és czimfestő.

Magyarország leghíresebb
ásodány-gyógyforrásai a
Bikszádi gyógyvíz mint
a drága
Selters. A
Sztojka azonos a
karlsbadival.
Bérlők: Almer Lajos és Károly
Nagybánya.
Kapható minden fűszerüzletben.

MOLL-SEDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Sedlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomor-gyűrés és gyomorfájás, rögzült székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziáruknak évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ara egy lepecsetelt eredeti doboznak 2 korona.

Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA

BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét tünteti fel és „A Moll” felirattal önozottal van zárva.

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mirtó fájdalomcsillapító bedörzsölési szer készvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismerteseb népszerű. — Egy önoztott eredeti üveg ára 1 korona 30 fillér.

Moll-féle gyermekszappan

a legfinomabb, egészen új módszer alapján készült gyermek- és hölgyiszappan, a bőrnök racionális ápolására, gyermekek és felnőttek részére.

Ára 1 drb. 40 fillér, öt drb. 1 korona 80 fillér
Minden egyes ilyen gyermekszappan a Moll-féle védjegyvel van ellátva.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udvari szállító által.

BÉCS: I., Tachlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postai útonvált mellett teljesítenek.
A raktárakban tessék határozatlan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Liniment. Capsici comp.

Richter-léle Horgony-Pais-Expeller.

Ezen elismert liténő, fájdalomcsillapító bedörzsölés bevásárlásánál, — mely minden gyógyszerárban készletben van, — mindig a „Horgony” jegyre kérünk figyelni.

Nyomatott a „Csokonai” nyomdában Debreczenben.

Vegyünk Schweizi-selymet.

Kérjen ön mintát fekete, fehér vagy szines, kezesség melletti szolid újdonságainkból.

Különlegesség: nyomtatott selyem-foulard, a jour-szövésű, nyers- és mosóselyem ruháknak és blousoknak méterenként 1 kor. 15 fillértől.

Ausztria- és Magyarországon közvetlen magánfelelnek adunk el és a kiválasztott selyemszöveteket vám- és bérmentesen a lakásra küldjük.

Schweizer & Co., Luzern (Schweiz)
selyemszövet-kivitel.

Eladó

a nagyerdő alatti „Sétakert”-ben 2 holdnyi pusztta terület; szőlő telepítésre és nyári laknak igen alkalmas.

Értekezhetni: Arany János-utca, 40. sz. alatt.

Honi gyártmány.

Saját műhelyemben készült, legújabb divatu, izléses kivitellü

czilinderek

3 frttól feljebb. Nálam vásárolt czilinderek vasalását mindenkor díjmentesen eszközölöm.

Kemény és puha kalapok

tisztítását és átalakítását jutányosan teljesítem.

ZACHAR S.

kalapos-mester. Debreczen, Piac-utca 42. (Biedermann-ház.)

Luczerna-, bükköny. és répamagvak

legelősebb és legjobb minőségben kaphatók **Deutsch Albert és fia** magkereskedésében, Hatvan-utca.

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, miszerint Bécsben a fogászat terén a legújabb módszereket elsajátította és egy szakképzett fogtechnikust alkalmaztam

Fogászati

mütermemben

készíték

Porcelánt, (yenkins) arany, amalgam és cement töméseket (plombok)

fogtechnikai laboratóriumomban

korona és hidmunkákat, (u. n. szájpaddal-nélküli) fogakat csapfogakat, műfogakat és fogsorokat.

Debreczen, 1902.

Med. univ. Dr. Szász Adolf

fogorvos, Széchenyi-utca 1. sz.